

О. П. ЩЕНКО. РЕАЛІЗАЦІЯ ОРГАНАМИ ВЛАДИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

Досліджено практику реалізації органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування повноважень у сфері адміністративно-територіального устрою України.

Ключові слова: повноваження органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, адміністративно-територіальний устрій України.

Исследуется практика реализации органами власти Автономной Республики Крым и органами местного самоуправления полномочий в сфере административно-территориального устройства Украины.

Ключевые слова: полномочия органов власти Автономной Республики Крым и органов местного самоуправления, административно-территориальное устройство Украины.

The article is devoted to the research of practical realization of powers by the official bodies of Autonomous Republic of Crimea and local self-government bodies in the sphere of Ukrainian administrative-territorial system.

The key words: powers of the official bodies of Autonomous Republic of Crimea and local self-government bodies, administrative-territorial system of Ukraine.

За даними науково-практичних джерел, на сьогодні в Україні налічується 490 районів, 459 міст, 885 селищ міського типу, 28471 сільській населений пункт, 10278 сільських рад¹. 26 міст мають районний поділ. З огляду на це безсумнівно видається необхідність належно впорядкованої організації зазначених територій та відповідного компетенційного забезпечення діяльності уповноважених суб'єктів у сфері адміністративно-територіального устрою України.

Метою статті є аналіз повноважень та взаємовідносин органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування у сфері адміністративно-територіального устрою України крізь призму висвітлення правотворчої і правозастосовчої практики відповідних суб'єктів.

Окремі аспекти конституційно-правового регулювання повноважень публічно-владних суб'єктів у сфері адміністративно-територіального устрою України в тій чи іншій мірі стали предметом дослідження В.Ф. Погорілка, О.В. Батанова, І.Я. Заяць, М.І. Корнієнка, І.О. Кресіної, О.Г. Кушніренка та ін. Втім дослідженню практичних аспектів даної проблеми в літературі приділено не достатньо уваги.

Питання адміністративно-територіального устрою України вирішуються на загальнодержавному, регіональному та локальному рівнях. На загальнодержавному рівні, виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України. Конституцією України у пункті 29 частини першої статті 85 чітко окреслені повноваження Верховної Ради України у сфері адміністративно-територіального устрою України. Інші питання територіального устрою вирішуються на регіональному та локальному рівнях органами влади АРК та суб'єктами місцевого самоврядування у встановленому Конституцією України та

© ЩЕНКО Олександр Петрович – аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка

чинним законодавством² порядку.

Регіональна ланка адміністративно-територіального устрою України представлена АРК, областями, містами Києвом та Севастополем. Уповноваженими владними суб'єктами на цьому рівні територіальної організації держави виступають відповідні ради.

До повноважень Верховної Ради АРК, обласних рад належать встановлення і зміна меж сіл, селищ, прийняття рішень про взяття на облік і зняття з обліку населених пунктів, віднесення населених пунктів до категорії селищ і сіл, а також внесення до Верховної Ради України пропозицій щодо утворення і ліквідації районів, встановлення та зміни меж районів і міст, встановлення і перенесення адміністративних центрів районів, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів, районів.

Верховна Рада АРК, обласні ради, керуючись частиною 2 ст. 174 Земельного кодексу України, на підставі проектів землеустрою, за поданням відповідних районних (міських) і сільських та селищних рад, встановлюють³ та змінюють⁴ межі сіл, селищ. Зміна меж сіл, селищ може не супроводжуватися зміною підпорядкованості земель⁵, чи відбуватися шляхом обміну землями або за рахунок виправлення даних земельно-кадастрового обліку⁶. Іноді площа населених пунктів залишається без змін, а змінюються лише їх межі⁷.

Здійснювати облік існуючих та реєстрацію новоутворених адміністративно-територіальних одиниць і населених пунктів, приймати рішення з питань виключення з облікових даних населених пунктів⁸, з яких виїхали або переселилися жителі, чи які включені в межі міст, селищ міського типу або об'єднані з іншими населеними пунктами, уповноважені Верховна Рада АРК, обласні ради.

Верховна Рада АРК, обласні ради відносять населені пункти в межах свої території до категорії сіл⁹, селищ¹⁰, вирішують питання про об'єднання сіл та селищ¹¹, змінюють їх підпорядкованість за поданням відповідних районних (міських міст республіканського в АРК значення) рад та сільських, селищних рад. Правильною слід визнати практику комплексного вирішення, в межах повноважень, питань адміністративно-територіального устрою. Так, Верховна Рада АРК: 1) підтримала рішення загальних зборів громадян, що проживають на території мікрорайонів Біле-6 та Акрополіс, рішення Трудовської сільської ради, під юрисдикцією якої знаходяться відповідні землі, про утворення адміністративно-територіальних одиниць (населених пунктів), рішення Сімферопольської районної ради про утворення нових адміністративно-територіальних одиниць села Акрополіс і села Ана-Юрт; 2) віднесла ці населені пункти до категорії сіл і включила їх до облікових даних населених пунктів АРК; 3) клопотала перед ВРУ про присвоєння новоутвореним населеним пунктам відповідних найменувань¹².

Обласною радою та Верховною Радою АРК, за поданням районних, міських (міст обласного, республіканського в АРК значення) рад, вирішується питання про утворення та ліквідацію сільрад в межах області, АРК, їх найменування та перейменування¹³, встановлення і зміну меж сільрад, встановлення і перенесення їх адміністративних центрів¹⁴.

Верховна Рада АРК, облради погоджують межі районів та міст, вносять до ВРУ пропозиції (клопотання, подання) щодо встановлення та зміни їх меж¹⁵, клопотання про найменування (перейменування) населених пунктів та районів області¹⁶, про віднесення населених пунктів до категорії міст¹⁷.

При підготовці пропозиції з питань встановлення і зміни меж районів і міст

до відповідних клопотань (подань) додаються: 1) техніко-економічне обґрунтування пропозицій; 2) рішення ВР АРК, обласної, районної та/або міської ради; 3) висновок Ради міністрів АРК, обласної, районної державної адміністрації; 4) довідка про територію району, міста, кількість населення в існуючих і нових межах, площу земель, які передаються, їх склад і призначення; 5) погодження із землекористувачами і радами, із загальної площі яких передбачається виділити землі; 6) рішення територіальної громади чи органу місцевого самоврядування про включення населеного пункту в межі району, міста (за необхідності); 7) проєкт встановлення і зміни меж району і міста у вигляді картографічного матеріалу.

При підготовці пропозиції з питань найменування і перейменування населених пунктів та районів до клопотання Верховної Ради АРК, облрад додаються наступні документи і відомості: 1) обґрунтування доцільності найменування чи перейменування; 2) історичні відомості про населений пункт; 3) загальна характеристика населеного пункту; 4) обґрунтування назви, яку пропонується присвоїти населеному пункту; 5) схематична карта місцевості із зазначенням меж новоутвореного населеного пункту. При цьому слід враховувати, що у законі «Про географічні назви»¹⁸ містяться спеціальні вимоги з цього питання. Зокрема, назва, яка присвоюється адміністративно-територіальному утворенню, повинна відображати найбільш характерні його ознаки, враховувати географічні, історичні, природні та інші умови місцевості, де він розташований, думку населення, яке проживає на цій території, вписуватися в існуючу систему назв цієї території і складатися з мінімальної кількості слів. Імена видатних державних або громадських діячів, представників науки, культури чи інших осіб, діяльність яких не пов'язана з відповідними адміністративно-територіальними утвореннями, можуть присвоюватися посмертно, і лише у виняткових випадках з урахуванням думки більшості населення, яке проживає на території, де розташовані ці об'єкти. Врахування думки більшості населення здійснюється відповідно до закону про референдуми. Назви адміністративно-територіальних одиниць, як правило, повинні бути похідними від найменування тих адміністративних одиниць, які є їх адміністративними центрами, або географічного чи історичного найменування тієї частини території, де розташовані ці адміністративно-територіальні одиниці. Присвоєння однієї і тієї ж назви кільком однорідним адміністративно-територіальним утворенням у межах одного населеного пункту або району не допускається. Перейменування ж адміністративно-територіальних утворень можливе, як виняток, у таких випадках: 1) повторення назв однорідних адміністративно-територіальних утворень у межах однієї адміністративно-територіальної одиниці; 2) необхідності повернення окремим адміністративно-територіальним утворенням їхніх історичних назв; 3) суттєвої зміни функції або призначення адміністративно-територіального утворення. Таке перейменування здійснюється з урахуванням думки більшості населення, яке проживає на території, де розташовані ці об'єкти, відповідно до закону про референдуми.

Для розгляду питань про утворення і ліквідацію районів, встановлення і перенесення їх адміністративних центрів, віднесення населених пунктів до категорії міст Верховна Рада АРК, облради подають до ВРУ такі документи і матеріали: 1) подання з обґрунтуванням доцільності пропозицій, що вносяться; 2) економічну характеристику, що містить відомості про загальну кількість населення, його соціальний та національний склад, перелік основних промислових підприємств, будівельних, транспортних та інших організацій з зазначенням їх виробничих

показників, кількості працюючих на кожному з них; відомості про комунальне господарство, житловий фонд з зазначенням його належності, соціально-культурні заклади, підприємства торгівлі і побуту, про річний бюджет; відомості про наявні і передбачувані у зв'язку з пропозиціями, що вносяться, структуру і штати місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, джерела покриття додаткових видатків на утримання працівників цих органів, наявність приміщень для них; розмір та межі території населеного пункту; відстань від населеного пункту до найближчої залізничної станції і її найменування; пропозиції щодо найменування району, міста; 3) схематичну карту з пропонованими змінами.

Київська та Севастопольська міські ради у межах їх території встановлюють та змінюють межі сіл, селищ¹⁹, районів у містах²⁰, здійснюють облік існуючих та реєстрацію новоутворених адміністративно-територіальних одиниць у межах міст²¹, приймають рішення про найменування і перейменування проспектів, вулиць, провулків, площ, скверів, парків, мостів та інших споруд²², розташованих на території міської ради, та присвоєння їм імен державних і громадських діячів, вносять у встановленому порядку до Верховної Ради України пропозиції щодо встановлення та зміни меж міст²³, найменування і перейменування населених пунктів²⁴. Так, у місті Києві порядок найменування житлових масивів, станцій метро, проспектів, площ²⁵, вулиць²⁶, провулків²⁷, інших об'єктів міського підпорядкування²⁸, регулювання найменувань районів, відновлення історичних найменувань²⁹, увічнення пам'яті видатних діячів³⁰ і подій, встановлення пам'ятних знаків та меморіальних дошок відбувається відповідно до Положення про порядок найменування об'єктів міського підпорядкування, вшанування пам'яті видатних діячів і подій, встановлення пам'ятних знаків у місті Києві³¹. Відповідно до зазначеного Положення, присвоєння назв об'єктам міського підпорядкування, регулювання найменувань районів здійснюється за рішенням Київської міської ради на підставі подання комісії з питань найменувань та пам'ятних знаків виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації), погодженого з постійною комісією Київради з питань місцевого самоврядування, регіональних, міжнародних зв'язків та інформаційної політики та постійною комісією Київради з питань гуманітарної політики. Ініціаторами надання та заміни назв об'єктів міського підпорядкування можуть бути Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Київський міський голова, постійна комісія Київради з питань місцевого самоврядування, регіональних, міжнародних зв'язків та інформаційної політики, постійна комісія Київради з питань гуманітарної політики, районні у м. Києві ради (у разі їх утворення), районні у м. Києві державні адміністрації, громадські організації, представники іноземних держав, установи, заклади, підприємства, політичні партії та творчі спілки в особі їх центральних та київських статутних органів, трудові колективи та органи самоорганізації населення міста Києва, громадяни України. Пропозиції щодо надання та заміни назв об'єктів міського підпорядкування, регулювання найменувань районів подаються для їхнього подальшого розгляду до виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації). Ініціаторам пропозицій за результатами розгляду надсилається умотивована відповідь.

Питання про доцільність надання та заміни назв об'єктів міського підпорядкування підлягають обов'язковому попередньому розглядові комісією з найменувань та пам'ятних знаків виконавчого органу Київради (Київської міської держав-

ної адміністрації) за результатами проведеного районними в місті Києві державними адміністраціями опитування громадської думки. При найменуванні об'єктів мають враховуватися їхнє місцезнаходження, призначення, географічні, історичні, топонімічні, культурні, архітектурні та інші особливості, київські традиції назвотворення. Назви, які мають історико-географічне та культурне значення, тривалу традицію вживання, вносяться до Переліку назв об'єктів міського підпорядкування, які не підлягають зміні та затверджуються рішенням Київської міської ради. Присвоєння імен визначних діячів вулицям, провулкам, іншим об'єктам здійснюється не раніше як через 10 років з дня смерті особи, пам'ять якої увічніюється. Вшанування пам'яті визначних діячів і подій здійснюється, як правило, лише однією формою увічнення (найменування вулиці або провулка; присвоєння імені іншому об'єктові міського підпорядкування; встановлення пам'ятного знака). Каталог назв вулиць веде виконавчий орган Київради (Київська міська державна адміністрація).

На локальному рівні питання адміністративно-територіального устрою вирішуються районними, сільськими, селищними, міськими радами. До повноважень районних рад належить внесення до Верховної Ради АРК, обласних рад пропозицій щодо встановлення і зміни меж районів, міст, селищ, сіл, утворення і ліквідації районів, встановлення і перенесення адміністративних центрів районів, віднесення населених пунктів до категорії міст, селищ і сіл, найменування і перейменування населених пунктів, районів, взяття на облік і зняття з обліку населених пунктів.

До повноважень сільських, селищних, міських рад належить найменування і перейменування проспектів, вулиць, провулків, площ, скверів, парків, мостів та інших споруд, розташованих на території міської, селищної, сільської ради, та присвоєння їм імен державних і громадських діячів, внесення пропозицій до районної ради щодо встановлення і зміни меж сіл, селищ, міст, віднесення населених пунктів до категорії міст. До повноважень міських рад міст з районним поділом додатково належить встановлення та зміна меж районів у містах³². До повноважень міських рад (міст обласного, республіканського в АРК значення) віднесення до Верховної Ради АРК, облради пропозицій про встановлення і зміну меж міст³³, найменування і перейменування міст, взяття на облік і зняття з обліку населених пунктів.

Рада міністрів АРК, обласні та районні державні адміністрації беруть участь у вирішенні питань адміністративно-територіального устрою у межах, визначених законодавством, зокрема, у частині підготовки висновків щодо встановлення та зміни меж сіл, селищ, районів, районів у містах та міст, з інших питань адміністративно-територіального устрою, розгляд яких віднесено до компетенції відповідних рад³⁴.

В той же час у чинному законодавстві залишаються невирішеними питання про утворення і ліквідацію сіл, селищ, міст і областей, утворення та ліквідацію³⁵, найменування і перейменування районів у містах, облік існуючих та реєстрацію новостворених чи виключення з облікових даних відомостей про області, райони у містах тощо. Процедурні аспекти вирішення питань адміністративно-територіального устрою регламентуються, як правило, фрагментарно та еkleктично.

Нині вже назріла потреба у здійсненні рішучих кроків у сфері адміністративно-територіальної реформи. Функціональним інструментом перетворень має стати Дорожня карта (концепція) реформи адміністративно-територіального устрою,

яка, разом із законом про територіальний устрій та прийнятими на їх основі актами, покликана створити нормативно-правові, фінансові, організаційні, наукові, кадрові передумови удосконалення існуючого територіального устрою України.

1. *Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015.* Національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця [та ін.]. – К.: НВЦ НБУВ, 2010. – С. 36. 2. *Земельний кодекс України* від 25 жовтня 2001 року N 2768-III; Закони України «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 року N 2780-XII, «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року N 280/97-ВР, «Про географічні назви» від 31 травня 2005 року N 2604-IV; *Положення про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР*, затверджене Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 12 березня 1981 р. N 1654-X [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.rada.gov.ua; *Временное положение о порядке решения вопросов административно-территориального устройства Автономной Республики Крым, утвержденное Постановлением Верховной Рады Автономной Республики Крым* от 19 мая 1999 года № 514-2/99 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua> 3. *Решение* ВР АРК «Об установлении границ поселка городского типа Симеиз (Симеизский поселковый совет, г. Ялта) Автономной Республики Крым» от 20 февраля 2002 г. № 2277-2/02 (с изменениями и дополнениями); *Решение* ВР АРК «Об установлении границ сел Лучистое, Лаванда, Семидворье (Лучистовский сельский совет)» от 19 февраля 2003 г. № 451-3/03; *Решение* ВР АРК «Об установлении границ села Портовое Чернышевского сельского совета (Раздольненский район) Автономной Республики Крым» от 22 сентября 2006 года № 181-5/06; *Решение* ВР АРК «Об установлении границ села Аврора Славянского сельского совета (Раздольненский район) Автономной Республики Крым» от 22 марта 2007 г. № 405-5/07 // База законодавства «Ліга: Закон». 4. *Решение* ВР АРК «Об изменении границ села Первомайского Первомайского сельского совета (Симферопольский район) Автономной Республики Крым» от 16 апреля 2008 года № 845-5/08 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>; *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про зміну та встановлення меж населених пунктів» від 27.12.2002 р. № 110; *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про зміну та встановлення меж населених пунктів Винogradівського району» від 23.09.2003 р. № 252; *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про зміну та встановлення меж населених пунктів Тячівського району» від 11.12.2003 р. № 283 (із змінами і доповненнями); *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про зміну та встановлення меж населених пунктів Хустського району» від 10.01.2005 р. № 472; *Рішення* Луганської обласної ради «Про встановлення й зміну меж смт Великого Логу та с-ща Верхньої Краснянки Великокологівської селищної ради Краснодонського району Луганської області» від 27.11.2008 р. № 25/43 // База законодавства «Ліга: Закон». 5. *Рішення* Луганської обласної ради «Про встановлення й зміну меж с. Юганівки Комишненської сільської ради Станично-Луганського району Луганської області» від 17.04.2009 р. № 28/95; *Рішення* Луганської обласної ради «Про встановлення й зміну меж смт Мирної Долини, сіл Білої Гори, Устинівки, Рай-Олександрівки та селищ Лоскутівки, Підлісного Мирнодолинської селищної ради Попаснянського району Луганської області» від 17.04.2009 р. № 28/96 // База законодавства «Ліга: Закон». 6. *Рішення* Луганської обласної ради «Про встановлення й зміну меж смт Хрустального та смт Княгинівки, с-ща Хрустального Хрустальненської селищної ради міста Красного Луча Луганської області» від 29.01.2009 р. № 26/48 // База законодавства «Ліга: Закон». 7. *Рішення* Луганської обласної ради «Про встановлення й зміну меж селищ міського типу Володарська, Павлівки Володарської селищної ради міста Свердловська Луганської області» від 17.04.2009 р. № 28/97 // База законодавства «Ліга: Закон». 8. *Решение* ВР АРК «Об исключении из учетных данных населенных пунктов» от 22 сентября 2006 г. № 180-5/06; *Решение* ВР АРК «О снятии с учета населенного пункта села Кулички Изобильненского сельского совета (Нижегородский район) Автономной Республики Крым»

от 21 мая 2008 г. N 877-5/08 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>. **9.** *Постановление* ВР АРК «Об отнесении населенного пункта поселка Миндальное Солнечнодолинского сельского совета (г. Судак) Автономной Республики Крым к категории сел» от 21 мая 2008 года № 876-5/08; *Решение* ВР АРК «Об отнесении населенных пунктов Симферопольского района Автономной Республики Крым к категории сел» от 18 марта 2009 г. № 1180-5/09 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>. **10.** *Решение* ВР АРК «Об отнесении населенного пункта на территории Родниковского сельского совета Симферопольского района Автономной Республики Крым к категории поселков» от 21 июня 2000 г. № 1245-2/2000 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>. **11.** *Постановление* ВР АРК «Об объединении села Краснопольное с селом Новоникольское Ровновского сельского Совета Красногвардейского района» от 24 марта 1997 г. № 1102-1 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>. **12.** Детальніше: *Решение* ВР АРК «О новообразованных населенных пунктах» от 21 июня 2006 года № 117-5/06 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>. **13.** *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про перейменування с. Діброва і Дібрівської сільської ради Тячівського району» від 20.06.2003 р. № 212 // База законодавства «Ліга: Закон». **14.** *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої області» від 25.09.2002 р. № 61, «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої області» від 20.06.2003 р. № 211 // База законодавства «Ліга: Закон». **15.** Див.: *Решение* ВР АРК «Об установлении границ города Саки (Автономная Республика Крым)» от 17 ноября 2004 г. № 1127-4/04; *Решение* ВР АРК «О согласовании границ г. Ялты Автономной Республики Крым» от 20 декабря 2006 года № 302-5/06 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>. **16.** *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про перейменування с. Діброва і Дібрівської сільської ради Тячівського району» від 20.06.2003 р. № 212 // База законодавства «Ліга: Закон». **17.** *Рішення* Закарпатської обласної ради «Про віднесення м. Берегово до категорії міст обласного підпорядкування» від 11.08.2000 р. № 249, «Про віднесення м. Чоп Ужгородського району до категорії міст обласного значення» від 20.03.2002 р. № 417, «Про віднесення смт Перечин Перечинського району до категорії міст районного значення» від 23.09.2003 р. N 240 // База законодавства «Ліга: Закон». **18.** *Закон України* «Про географічні назви» від 31 травня 2005 року № 2604-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.rada.gov.ua. **19.** *Рішення* Київської міської ради «Про внесення змін до рішення Київради від 30.01.2001 № 162/1139 «Про адміністративно-територіальний устрій м. Києва» в частині статусу селища міського типу Пуща-Водиця» від 8 листопада 2001 року № 72/1506 (із змінами і доповненнями) // База законодавства «Ліга: Закон». **20.** Див.: *Рішення* Київської міської ради «Про зміну меж районів у м. Києві» від 17 грудня 1998 року № 94/195; «Про зміну меж Печерського і Московського районів м. Києва» від 23 березня 2000 року № 87/808; «Про межі нових адміністративних районів м. Києва та організаційні заходи по проведенню адміністративно-територіальної реформи» від 27 квітня 2001 року № 280/1257 (із зм. і доп.) // База законодавства «Ліга: Закон». **21.** *Рішення* Київської міської ради «Про виключення з облікових даних селища міського типу Пуща-Водиця» від 14 березня 2002 року № 271/1705 // База законодавства «Ліга: Закон». **22.** Див.: *Рішення* Київської міської ради «Про перейменування вулиці у Печерському районі міста Києва» від 08 липня 2010 року № 981/4419 // Хрещатик. – 2010. – № 117 (820). – С. 4. **23.** *Рішення* Київської міської ради «Про подання до Верховної Ради України щодо включення м. Вишгорода Вишгородського району Київської області в межі м. Києва» від 1 березня 2001 року № 195/1172, «Про подання до Верховної Ради України щодо включення села Новосілки Києво-Святошинського району Київської області в межі м. Києва» від 1 березня 2001 року № 196/1173 // База законодавства «Ліга: Закон». **24.** Нетипові для міських рад повноваження щодо встановлення та зміни меж сіл, селищ, внесення до ВРУ пропозицій щодо найменування і перейменування населених пунктів, які розміщуються на території міст тощо обумовлюються недосконалістю чинного устрою. Напри-

клад, до складу територіальної структури міста Севастополя входять місто Інкерман, 2 селища, 29 сіл та 15 населених пунктів, що втратили відповідний статус. **25.** *Рішення* Київської міської ради «Про найменування площі перед будинком Верховної Ради України "Площа Конституції"» від 20 червня 2002 року № 83/83 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **26.** *Рішення* Київської міської ради «Про найменування вулиці від перетину з вулицею Набережно-Корчуватською на острові Галерному у Голосіївському районі міста Києва "Галерна"» від 22 листопада 2007 року № 1257/4090, «Про затвердження назв вулиць та провулків у Дарницькому, Дніпровському, Деснянському районах м. Києва» від 27 травня 2010 року № 814/4252 та «Про присвоєння найменування вулиці Павла Скоропадського та перейменування узвозу Протасів Яр на вулицю Миколи Амосова» від 24 квітня 2003 року № 429/589 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **27.** *Рішення* Київської міської ради «Про найменування безіменного провулку між вулицями Олега Кошового та Цимбалів Яр у Голосіївському районі м. Києва провулком родини Якубовських» від 29 квітня 2010 року № 576/4014 та «Про затвердження назви "провулок Старосільський" у Дніпровському районі м. Києва» від 29 квітня 2010 року № 586/4024 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **28.** *Рішення* Київської міської ради «Про найменування набережної в Оболонському районі» від 24 квітня 2003 року № 370/530 та розпорядження Київської міської державної адміністрації «Про присвоєння назви парку на Рибальському півострові» від 07.07.2003 р. № 1237 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **29.** *Рішення* Київської міської ради «Про повернення деяких історичних назв та перейменування на відзнаку 80-річчя пам'ятних подій Української революції 1917-1920 років» від 20.11.97 р. № 260, «Про перейменування вулиць» від 8 липня 1999 року № 371/472 та «Про відновлення назв вулиць і провулків у м. Києві» від 13 жовтня 2009 року № 507/2576 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **30.** *Рішення* Київської міської ради «Про увічнення пам'яті Тетяни Нилівни Яблонської» від 30 червня 2005 року № 460/3036 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **31.** Див.: *Рішення* Київської міської ради «Про порядок найменування об'єктів міського підпорядкування, вшанування пам'яті видатних діячів і подій, встановлення пам'ятних знаків у місті Києві» від 29 квітня 2004 року № 206/1416 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://kmr.gov.ua>. **32.** Див.: *Рішення* Одеської міської ради «Про адміністративно-територіальний поділ міста Одеси» від 26.07.02р. № 197-XXIV [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.odessa.ua/ua/acts/council/2549/>. **33.** Див.: *Рішення* Одеської міської ради «Про межі міста Одеси» від 06.03.2006р. № 5313-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.odessa.ua/ua/acts/council/1113/>. **34.** Див.: *Розпорядження* Рівненської обласної державної адміністрації «Про погодження зміни меж сіл Прислуч та Хотин Прислучської сільської ради Березнівського району» від 16.05.2007 р. № 243 // База законодавства «Ліга: Закон». **35.** Див.: *Рішення* Київської міської ради «Про адміністративно-територіальний устрій м. Києва» від 30 січня 2001 року №162/1139 (із змінами і доповненнями) // База законодавства «Ліга: Закон».